

El II Congrés Monogràfic Català de Medicina

per Miquel Torelló

UN dels defectes més comuns a tots els catalans és la nostra manca d'entusiasme i estima per les nostres coses.

En fer un viatge per qualsevol dels països que ens voltan — França, Itàlia, Anglaterra, Alemanya — hom nota més aquest defecte tan nostre en observar l'accentuat patriotisme dels seus ciutadans, el qual es tradueix pel joiosos que estan de totes les coses llurs, a vegades fins a l'exageració i a creure's un poble i una raça que no té res d'enveja a cap altre del món. Us ensenyen coses, per nosaltres insignificants, com meravelles inimitables; us porten a dalt una muntanya i us mostren amb veneració unes ruïnes, com moltes que nosaltres ací no apreciem gens.

A casa nostra, el país més ric del món en joies arqueològiques, pictòriques, estatuàries, arquitectòniques i d'altre ordre, no solament no estimem les nostres coses, sinó que àdhuc les desconeixem; els que viuen a un pas d'elles, ni les exploten i, cosa més de doldre, a penes si les conserven, quan no les destrueixen.

I què direm dels nostres homes, dels quals amb raó digue ja segles Cervantes, que llur pitjor sort, era la d'haver nascut en aquesta ingrata Espanya, a tot ingeni dura. Els nostres homes de valer, si volen triomfar, han de marxar de casa, i quan tornen triomfants a voltes els fem bona rebuda, però rarament una acollida cordial. Podem dir plens de tristor que a la nostra terra es perden els homes perquè en lloc d'ajudar-los a pujar, sols procurem enfonsar-los així que sobresurten una mica. I és trist i lamentable, veure a la vegada, com es perden definitivament intel·ligències joves, que haurien pogut dur nova llavor al camp científic de la nostra Catalunya, molts sobretot per l'afany de notorietat precoç o per l'estúpida presumció, que tan bé assenyala el Dr. Gallart en la seva conferència Mestres i deixebles; però potser més sovint per la manca d'orientació i suport que l'ambient del país respira, apte solament a l'autodidactisme i a l'individualisme anà quic i infructuós.

L'Estatut ens portà ja tres anys, amb el traspàs dels serveis de Sanitat, l'administració i govern de les aigües mineromedicinals de Catalunya. Per coincidir amb la destitució dels metges hidròlegs de l'Estat, el Govern de Catalunya pogué tenir una autonomia íntegra en els Balnearis Catalans i el nostre poble es pogué adonar, s'adona o s'adonarà a poc a poc, de la riquesa hidromineral de Catalunya. Els metges que forem nomenats per a regir aquests serveis d'aigües, ens convencérem de llur abandó científic. Els malalts sols en un petit grup anaven al Balneari aconsellats per un metge. Els clients dels Balnearis veien amb menyspreu en el metge hidròleg sols un oficinista que els feia pagar 10 pessetes per registre de cada malalt. El despatx del metge era una taula i una cadira vella, en una habitació desmantelada. Les deus mineromedicinals de la nostra terra, úniques en el món per trobar-se reunides en la nostra poca extensió territorial, moltes i de totes classes, termals, alcalines, sulfatades, ferruginoses, clorurades, lítiques, etc., etc., eren o són desconegudes pels catalans en general i pels metges en particular.